

COMMISSIE ALGEMEEN 15 oktober 2020

Inbreng VVD Begroting 2021-2024

Intro

Voorzitter, wij bevinden ons momenteel in een crisis van ongekeerde omvang. Onze vrijheid staat onder druk en het zal lastig zijn om de welvaart die wij de afgelopen jaren hebben gekend te behouden. Nu meer dan ooit moeten wij ons inzetten om te beschermen wat waardevol is en iedereen zal moeten leveren en inleveren. Deze tijden vragen om verantwoordelijkheid. Vrijheid zonder verantwoordelijkheid leidt tot vrijblijvendheid en voor vrijblijvendheid is geen plaats.

Voorzitter, deze crisis doet een groot beroep op Delftenaren. Het is ondanks alle ellende inspirerend om te zien hoe groot de veerkracht en innovativiteit van onze Delftse samenleving is. Ik wil mijn diepe respect uitspreken voor ondernemers, veiligheidsdiensten en zorgverleners die dag en nacht bezig zijn om de samenleving draaiende te houden. Mensen die bezig zijn met het zorgen voor onze kwetsbaren, het bewaken van de openbare orde & veiligheid en het tegengaan van de verspreiding van het virus.

Deze crisis vraagt ook veel van ons als politici. Het is geen tijd voor politiek gewin en het uitvergroten van verschillen het is tijd voor eenheid, samenwerking, focus en doorpakken. Laat deze begroting de aanleiding zijn om de verbinding tussen coalitie en oppositie te versterken. Deze verbinding heeft de afgelopen maanden wat krasjes opgelopen, maar laten we ons

over onze verschillen heen zetten en inzetten op wat ons bind namelijk onze liefde voor Delft.

Voorzitter, met deze begroting worden onder lastige omstandigheden stappen gezet naar een nog mooier Delft. Ik wil eerst stilstaan bij waar wij als VVD tevreden over zijn. Vervolgens wil ik onze zorgpunten met u delen en tot slot sta ik stil bij de financieel weinig rooskleurige situatie. Ik zal daarbij een aantal zoekrichtingen geven voor het sluitend krijgen van de begroting want wij hebben hier ook een eigen verantwoordelijkheid.

Waar zijn wij als VVD trots op?

Voorzitter, We zijn halverwege deze coalitieperiode en het college is op stoom. Grote transities zijn in gang gezet en de eerste resultaten worden zichtbaar. Juist nu moeten wij doorpakken op de grote opgaves waar Delft voor staat. Het college kiest er in de begroting voor om te blijven werken aan een stad waarin Delftenaren ook in de toekomst goed kunnen wonen, leven en ondernemen. Ik noem vier zaken waar wij als VVD spinnend tevreden over zijn.

1. Ten eerste zijn wij er als VVD-fractie trots op dat er in deze begroting voor wordt gekozen om Delftenaren niet onnodig in de schulden te jagen. Wij vinden het belangrijk dat de lasten voor de Delftenaar betaalbaar blijven en bij voorkeur dalen. Het is daarom goed nieuws dat in 2021 de woonlasten voor Delftenaren niet omhoog gaan, behoudens een correctie voor inflatie. De gemiddelde OZB-aanslag per huishouden daalt zelfs 4€.

2. Ten tweede willen wij banen, banen en nog eens banen. Wij willen banen voor iedereen en dit vereist de aanwezigheid van opleidingen en banen op ieder niveau. Goed dat er wordt geïnvesteerd in ruimte voor maakindustrie en goed dat onze wethouder zich sterk maakt voor meer voorbereidend en middelbaar technisch beroepsonderwijs in Delft. Het is geweldig nieuws dat Delft een nieuwe technische school krijgt voor VMBO en MBO. Hoogwaardig vakmanschap is nodig in deze tijd. We moeten in Delft niet alleen innovatieve producten bedenken, maar ze ook maken en gebruiken. We hopen daarom dat het vrijgemaakte budget voor de energietransitie ook wordt gebruikt om te investeren in technisch onderwijs en banen voor vakmensen om zonnepanelen te plaatsen, een open warmtenet aan te leggen of huizen te isoleren. Dan slaan we meteen twee vliegen in één klap.
3. Ten derde zijn wij als VVD te spreken over de wijze waarop dit college vaart maakt met het bouwen van woningen voor iedereen. Door het koopwoningareaal te vergroten en het aantal sociale huurwoningen in relatieve zin terug te brengen zal Delft meer divers worden. Wij willen meer woningen voor starters, één pitters, jonge gezinnen en ouderen. Wij zijn dan ook blij dat dit college de ambitie heeft om 15000 woningen toe te voegen en op koers ligt om het wensbeeld zoals geschetst in de woonagenda te realiseren, namelijk 33% sociale huurwoningen en uitbreiding van het aantal middeldure huur- en koopwoningen in Delft. Een evenwichtigere woonvoorraad zal daarnaast het

verdienmodel en de financiële weerbaarheid van de stad verbeteren.

4. Tot slot zijn wij blij met de extra kwaliteitsimpuls die het college wil geven aan de openbare ruimte en de sportinfrastructuur. Door de openbare ruimte op een slimme manier in te richten en te onderhouden kunnen we de stad groener, veiliger en beter bereikbaar maken.

Waar hebben wij als VVD zorgen over?

Natuurlijk hebben wij als VVD ook nog wat zorgen en wensen. Ik wil 3 punten benoemen.

1. Voorzitter, wij maken ons zorgen over de ontwikkeling van de kosten binnen het gesloten circuit van afval. Tot onze verbazing lazen wij in de begroting dat de baten hoger zijn dan de lasten, maar dat de toerekening van kwijschelding, overhead en terugvordering BTW leidt tot een tekort. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld van de kostenontwikkeling en wij zouden daarom de post kwijschelding willen ontvlechten uit het gesloten circuit en onder willen brengen bij armoedebeleid! Welke mogelijkheden ziet het college hiertoe? We overwegen een motie samen met D66.
2. Verder vinden wij het belangrijk dat Delft voor iedereen bereikbaar is en blijft. Voor de VVD is het belangrijk dat de stad, inclusief autobezitter en ondernemers, intensief betrokken wordt bij de verdere uitwerking van op-maat-mobiliteitsoplossingen per wijk. Autoluw, de uitrol van mobiliteitshubs en lagere snelheden zijn hierbij

geen doel op zich. Wij vinden het dan ook voorbarig om nu in de begroting bijvoorbeeld al te vermelden dat de snelheid op alle secundaire wegen omlaag gaat. Kan de wethouder bevestigen dat hierover nog besluitvorming moet plaatsvinden?

3. Daarnaast hebben we als gemeente een forse verantwoordelijkheid op het gebied van klimaatadaptatie, de energietransitie en het terugbrengen van de CO₂-uitstoot. In de discussie over de energietransitie willen wij als Volkspartij Voor een Duurzaam Delft de leiding nemen. Wij hebben daarom een denktank ingericht om op een liberale wijze handen en voeten te geven aan de energietransitie en wij nodigen andere partijen uit om met ons mee te denken. Wat zou het mooi zijn om samen met GL een liberale zomer te ontketenen in Delft!

Voorzitter, Dan tot slot de financiële situatie en suggesties voor het sluitend krijgen van de begroting

De financiële positie van de gemeente Delft is fors verslechterd. Normaal zouden wij nooit akkoord gaan met een niet sluitende begroting, maar ongekende tijden vergen ongekende maatregelen. Wel moeten we alle zeilen bijzetten om de komende jaren de begroting structureel in evenwicht te brengen. We moeten hierbij niet alleen kijken naar het Rijk, maar ook zelf verantwoordelijkheid nemen. Hierbij als service van de VVD alvast drie zoekrichtingen voor het college om de begroting sluitend te krijgen.

1. Voorzitter, we schrikken erg van de financiële

ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Als VVD geven wij al jaren aan dat wij niet ontkomen aan een versoering van het sociaal domein. Het onlangs aangeboden Actieplan Sociaal Domein is wat ons betreft een goede eerste stap en mooi dat er scherper gekeken gaat worden naar toegang tot jeugdzorg. Veel moet echter nog worden onderzocht en geconcretiseerd. Wij hebben alvast wat suggesties:

- Kan het college onderzoeken of de WMO maatwerkvoorzieningen resultaatgericht kunnen worden toegekend en hierbij het model, zoals wordt gebruikt in Den Haag, over te nemen?
 - En ziet het college mogelijkheden om nog kritischer te kijken naar het toekennen van WMO voorzieningen? Kunnen wij bijvoorbeeld de huishoudelijke hulp niet overhevelen naar de bijzondere bijstand in plaats van dit aan te bieden als een voorziening voor iedereen of scherper sturen op de toekenning hiervan? Wij kennen namelijk voorbeelden waarbij mensen die zelf huishoudelijke hulp kunnen betalen dit nu via WMO verstrekt krijgen... En kunnen we niet slimmer omgaan met deelvervoer. Kunnen hulpmiddelen zoals bijvoorbeeld scootmobiel niet worden gedeeld of was- & strijkservices en maaltijdvoorzieningen collectief worden georganiseerd? Graag een reactie van het college.
2. Ook zetten wij vraagtekens bij de substantiële financiële middelen die worden vrijgemaakt voor schuldhulpverlening en dan met name voor

ondernemers. Als VVD staan wij pal voor en achter onze ondernemers, maar wij vragen ons echt af of de door de wethouder geschetste aanpak de beste aanpak is om ondernemers zo goed als mogelijk door deze crisis te krijgen. Dank overigens voor de uitgebreide beantwoording van onze technische vragen. Desalniettemin hebben we nog een paar vragen:

- De wettelijke taak is vastgelegd in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. Desalniettemin hebben gemeenten een grote beleidsvrijheid in het organiseren van toegang. Wij vragen ons af waarom de gemeente deze expertise zelf in huis moet halen. Kunnen wij dit niet op een slimmere manier organiseren, door bijvoorbeeld goede informatievoorziening op de website of door samenwerking met organisaties als het nationaal hulploket stichting 155-helpeen-bedrijf, de branchevereniging voor schuldhulpverlening (de NVVK) en de stichting SupportVoorOndernemers?
- En waarom lopen we nu al vooruit op de in Q4 door het college aan de raad te presenteren PvA schuldhulpverlening inclusief financiële paragraaf?
- Graag een reactie van de wethouder op deze vragen. Wij overwegen een motie of amendement.

3. Tot slot zijn wij erg kritisch op het verstrekken van een extra prestatiesubsidie aan VAK. Het is vreemd dat er hierop in de begroting al wordt vooruitgelopen terwijl behandeling nog moet plaatsvinden in de

commissie. Daarnaast hebben wij in 2017 een financieel plafond afgesproken met de toenmalig wethouder. Dit is een politieke afspraak en waarom wil de wethouder hier nu vanaf wijken? Graag een reactie. Voorzitter, Begrijp mij niet verkeerd. Als VVD hebben wij zeer veel waardering voor de onderscheidenheid en kwaliteit van de diensten die worden geleverd en de wijze waarop deze coöperatie opereert. Wel vinden wij het te gemakkelijk om direct maar weer aan de subsidieknop te gaan draaien. Ziet de wethouder geen andere opties om de financieringsbehoefte van VAK te adresseren? Wij willen hem vragen een alternatief financieringsplan op te stellen. Staat hij hiervoor open? Wij overwegen een motie. Wij willen de volgende oplossingsrichtingen alvast meegeven (of tijdens de commissievergadering):

- Ten eerste het overhevelen van een gedeelte van de prestatiesubsidie van DOK naar VAK. Uit de evaluatie van Open blijkt dat 90% van de subsidie aan VAK wordt afgedragen aan DOK voor huur en andere services. Daarnaast krijgt DOK veel meer subsidie per inwoner dan andere bibliotheken in het land. VAK krijgt juist minder subsidie dan het landelijk gemiddelde. Voorts vinden wij het onbegrijpelijk dat DOK heeft aangekondigd nog meer subsidie nodig te hebben om 30 nieuwe ambities te kunnen waarmaken. Wat mij betreft wordt de ambitie versoberen.
- Ten tweede het doorvoeren van een differentiatie aan de tarievenkant? Er zijn bijvoorbeeld veel niet Delftenaren die gebruik

maken van de voorzieningen van VAK. Kunnen we die niet meer laten betalen?

- En ten derde het verbeteren van het verdienmodel van VAK.
- Tot slot vinden wij het onbegrijpelijk dat de samenwerking tussen VAK en DOK al jaren slecht is en dat men er niet in slaagt om te komen tot goede werkafspraken over het gebruik van het pand. Waarom heeft de wethouder niet eerder ingegrepen? Graag een reactie.